

Joaquín Massià
immerescudament,

(1)

Se m'ha demanat que unes paraules meves encapsalini aquest acte que el Conservatori Superior Municipal de Múscica celebra en record i exaltament d'una figura entranyable i extraordinària, tan intimament relacionada amb aquell desde l'any 1944, en el qual ingressà ocupant la nova càtedra de Múscica de Cambra, com hi professà després, a la mort de l'inoblidable Francesc Costa, el mestratge oficial de violí, desde l'any 1959, tot, no em crec equivocar, per suggerència felicíssima i clarivident del nostre M^{tre}. Zama-
-eiois, fins fa pocs anys director del nostre Centre, activíssim del nostre Centre.
Però jo, a més, vull referir-me també al contacte personal, íntim, que l'emprat mestre Massià tingué amb mi, revelador de la seva bondat, de la seva humanitat, de la seva competència artística, i a l'ensenyament de la seva modestia.
Perquè ell, ultra un artista eminent, un músic complet en tota l'extensió de la paraula, era home d'una modestia exquisida i d'un esperit senyoriol encisador i atractiu. Semblava talment que ~~en~~ ^{en} ~~la~~ ^{la} ~~seua~~ ^{seua} ~~consciència~~ ^{consciència} del seu valer. Els seus consells, la seva conversa, no tinguéssin la seva fina ironia, mai feridora, demostraven, però, una seguretat de criteri, revelador de la seva personalitat indiscutible, sense, però, potser, que ell se'n donés compte.

He qualificat a Massià de figura extraordinària i entranyable. Jo afegiré també "mestre per excel·lència", perquè he conegut molt

poques persones que hagin pogut ostentar amb igual propietat aquest 2
qualificatiu. Masià amb el seu mestratge pedagògic ha format escola al
nostre país. Que ho diguin, si més no, la pleiade dels seus deixebles violinistes
que són testimoni de la magnífica "escola" en la que han estat educats, que
ho diguin també els nombrosíssims deixebles ^{que han fundat} per la Cateira de Música de
Cambra ja esmentada, i els altres que el Mestre guià òptimament en la difi-
cil disciplina del Conjunt. No en va el Mestre havia estat un magnífic
quartetista i cooperador de diversos conjunts instrumentals. (per afiliació al Quartet
de l'Associació Musical)

Jo he tingut ocasió de conversar amb algun d'aquests seus deixebles vi-
olinistes que havien proseguit els estudis a l'estranger, en mans d'altres
notabilíssims mestres, i m'han confesat que havien enyorat les ense-
nyances de Masià.

Això ens porta a parlar de l'interpret exquisit del violí, d'una concien-
cia professional que no abunda, d'una rara puresa d'execució, i que
posseïent una tècnica instrumental perfecta i brillant, aquesta era po-
sada a l'exclusiu servei de la música-veritat. Així, les seves audicions
esdevien un veritable apostolat.

Nascut en 1890, als set anys començà a iniciar-se en l'estudi del Solfeig i Piano, i poc temps
després en l'estudi del Violí, amb tal profit que ja en Novembre de 1902 es presentava
per 1ª vegada en públic al Teatre Principal de Barcelona, en un concert ^(12 anys) en el qual
prengué també part la secció de nois de l'Orfeó Català. El mateix any es trasllada a
Brusselles per tal d'estudiar al Conservatori sota el mestratge de Marchot. Les

seves disposicions són tals i els seus avenços tan extraordinaris, que quatre anys ³ més tard, quan ell en comptava només setze, obté el Gran Premi Van Halls instituit per aquell Centre amb l'adhesió més absoluta del públic oient i del rigorosíssim jurat que presidia el gran mestre i pedagog E. A. Cevaert, el qual, entusiasmat, pronuncià aquestes paraules lapidàries: "Aquest és un mestre".

Se retornà a Barcelona, el 3 de Novembre de 1906, donà un concert dedicat a cantaires i socis de l'Orfeó Català, executant, entre altres obres, el "Concert en re" i la "Romança en sol" de Beethoven, la "Xacona" de Bach i "Gpalspiti" de Paganini. "Revista Musical Catalana" en parlava en els següents termes: "L'auditori quedà veritablement sorprès en sentir interpretar les susdites obres per Joan Manià amb aquest aplom, aquesta puresa d'estil i aquesta seguretat de mecanisme que són més pròpies d'un concertista experimentat que d'un deixeble sortit del Conservatori."

Poc després, sota la direcció de l'emporat mestre Joan Lamote de Caignon totà acompanyat per ~~primera vegada~~ de la Orquestra Simfònica, al ja referit Teatre Principal [el Concert en si Major de Bach] i els concerts de Beethoven i Max Bruch, i ^{el mateix} fent costat al llavors jove i jove Manià el Concert per a dos violins de Bach, col·laboració que tingué continuïtat algunes vegades en el transcurs ^{del temps} de la última de les quals fou en el Concert inaugural del ^{del} 1946-47 en el Palau de la Mús. Catalana, compost en la seva major part per obres simfòniques d'aquell nostre gran compositor, tan injustament valorat a casa nostra, i dirigit totalment per ell, en el qual, una vegada més, Manià fou el solista perfecte del Concert en sol menor de Max Bruch, i dels espècimens violínístics d'antologia "Cançó" i "Estudi" del propi Manià.

François Auguste

Després del seu primer concert amb orquestra a la nostra ciutat, als setze anys (4 d'edat), Marià toca cada vegada amb més èxit a Brussel·les, Anvers, Tournai, París, etc. En tot lloc és apreciat superlativament per la crítica amb unanimitat absoluta. ^{en paraules} En tot lloc és apreciat superlativament per la crítica amb unanimitat absoluta. D'aquests judicis n'extraurem no més una mostra: Co que formulà Rudder en "Le Cygne Musical" de Brussel·les. Deia així: "El recital de violí de Joan Marià ens ha donat ocasió d'apreciar el talent d'aquest jove artista, admirablement dotat. Una personalitat simpàtica, interessant, tota gràcia i simplicitat, s'afirma amb una tècnica absolutament segura, que sembla que no li costi cap esforç, i li permet executar sense dificultat les audàcies d'un Paganini. A més, un so de bella qualitat, un arquet "sou ple", un acabat remarcable i una delicadesa de dicció perfecta".

Inaugurat el "Palau de la Música Catalana", sala de concerts de l'Orfeo Català, el nom de Joan Marià no podia faltar en les audicions organitzades per l'entitat. Era el mes de Novembre de 1911 que el Mre. Louis Millet dirigí per primera vegada a Espanya l'audició íntegra de la Gran Missa en si menor de Bach, dintre el marc d'uns grans festivals en els quals col·laboraren també el Dr. Albert Schweitzer a l'orgue (aquesta gran figura polifacètica que una amistat tan entraanyable contraquí amb el meu pare i fou durant temps organista habitual en les audicions Bach de l'Orfeo Català), i celebradíssima pianista Blanca Telva, que anys més tard, a partir de 1924, una tan llarga campanya havia de realitzar amb el nostre mestre violinista, el punt culminant de la qual foren les memorables conferències-audicions sobre la Sala París, sobre les Sonates de Beethoven, i després sobre obres de Bach i de Mozart. I perdoneu que m'hagi desviat. Com deia, doncs, en els concerts de 1911, Marià, llavors resident a París, debutà en la sala del Palau interpretant, entre altres obres, la Sonata en si menor ultra els solí de violí de la Gran Missa, la Sonata en si menor i el concert en la

menor de Bach, entre altres obres, aquesta darrera, amb la cooperació de l'Orquestra que (5) dirigí Millet. El nostre artista comptava llavors 21 anys.

El Sr. Schweitzer quedà tan agradósament sorprès de l'art de Massià, que volgué fer un concert especial amb la seva col·laboració exclusiva.

- Des d'aquell temps l'amistat i col·laboració moral o efectiva amb l'obra de l'Orfeó Català o amb la seva sala de concerts fou constant, i seria curiós que aquesta tasca es pogués de manifest en detall. Almenys una cinquantena de dades ho confirmarien.

No vull passar per alt, però, la particular col·laboració moral i efectiva que Massià ha tingut amb l'entitat que dirigeixo i de retop amb mi durant els anys de la meua direcció que s'inicià fa vint-i-cinc anys. Ja des de la 1ª junta directiva que es constituí en 1946, any primer de la meua actuació [directorial], el nom del Mestre figurà entre els dirigents de l'Orfeó, càrrec que ostentà durant tres anys consecutius. Jo vaig tenir sempre en ell un costat ferm, un estímul i un conseller amorós i noble des dels primers moments. I d'això en tinc testimoni escrit emocionant. Però, a més d'una manera continuada i efectiva l'ègida de Massià estigué fins la seva mort al costat nostre (o del O.C.), ja sigui en parlaments commemoratius (recordem-ne un de memorable sobre la personalitat de Lluís Millet), ja en col·laboracions directes com a violinista, acompanyat qualque vegada per la seva distingida esposa i habitual cooperadora, ja formant part de jurats o assumint-ne la més gran responsabilitat en presidir-los, perquè Massià era, ^{com havem dit} un músic complet, i el seu criteri seguitum fou, en aquestes com en altres ocasions, altament beneficiós.

No em se estar d'esmentar també que quan en l'any 1951 l'Orfeó Català es proposà reprendre l'estudi de la Gran Misa de Bach, ell espontàniament i amb una gran

modèstia, se m'ofereí a interpretar els solos de violí d'aquesta obra capdal, tal com havia fet l'any 1911, sota la direcció del meu estimat progenitor. Una malaltia que contraquí li'n privà molt a desgrat seu. Fou llavors que el substituí amb competència i lliurement totals l'admirable company Edoard Bocquet.

Perdoneu-me que hagi fet referència a aquestes digressions de caràcter quasi personal. Més encara, com m'hauria d'extendre en l'importantíssima col·laboració, ja esmentada, amb Blanca Selva (la intèrpret més extraordinària que jo he oït, de les Sonates de Beethoven), que cristallitzà en la Contracta amb la Casa Columbia, per tal d'enregistrar totes les Sonates clàssiques i modernes per a piano i violí, la qual, per malaltia de la célebre pianista, no pogué portar-se íntegrament a terme, quedant gravades únicament les sonates "Primavera" de Beethoven i la de César Franck. També caldria parlar de col·laboracions circumstancials amb el nostre Ricard Viñes, amb el notabilíssim director Igor Markevitch en audició memorable del Concert de Brahms, etc, etc. No podem oblidar tampoc l'activíssima campanya realitzada amb la seva esposa, la (notable) pianista Maria Carbonell, dedicada especialment a un completíssim repertori de sonates clàssiques, romàntiques i modernes en el transcurs de la dècada 1943 a 1953. Tantes i tantes altres actuacions.

Pero tan important com la seva tasca de concertista és (ja ho hem esmentat abans) la seva tasca pedagògica. Des del seu retorn de París, s'hi dedicà tant com la seva labor de concertista li permetia, i la seva fama en aquest sentit va créixer tant, que en 1929 li va ésser oferta la Càtedra Superior de Virtuositat del Violí al Conservatori de Lausanne, importantíssim càrrec que el nostre gran Mestre va creure conve-

- nient de no acceptar per tal de no deixar orfe dels seus serveis inestimables a la (7
seua terra natal. I la seua vocació i resultats docents foren tals, que desde l'any 1963, bé
podem dir que es consagra (quasi) totalment a l'ensenyament amb l'eficàcia absoluta
de la que tots en som testimonis. No en va, ja molt abans, en 1952, es fundada l'"Asocia-
ció de deixebles i amics de Maria Carbonell i Joan Masià", testimoni inqüestionable de
de l'adhesió i simpatia que despertaren aquestes dues ànimes ajuntades en la vida i en
la força de l'art. Tanexa a la mateixa, sorgeix la "Orquestra de Cambra" sota la seua
direcció en la qual molts dels nostres joves instrumentistes són entrenats eficaçissi-
mament en l'art del conjunt. Com a nota important, constatem que en 1964 el gran
compositor alemany Paul Hindemith s'havia de traslladar a Barcelona per a dirigir dita
orquestra en un concert dedicat íntegrament a les ^{pròpies} seues obres, en el qual, a iniciativa del mestre
Masià, havia de prendre també part una secció de l'Orfeó Català per a interpretar alguna de
les obres "a capella" del gran mestre. Malauradament no pogué portar-se a felicitat
tan bell projecte a causa de la mort inesperada d'aquest creador tan significatiu dins el
panorama de la música contemporània.

Conservatori

La impropia tasca docent desenvolupada pel mestre Masià en aquest nostre Centre està
latent i fresca encara. Tots en tenim una consciència viva i no cal analitzar-la. Siem,
però que la seua personalitat ha donat un veritable caràcter a les seues càtedres, se-
ngalant especialment amb vertadera empremta les possibilitats de la de "Música
de Cambra", institució per primera vegada entre nosaltres.

Vull consignar, enc que sigui breument, la tasca exquisida del Masià compo-
sitor, la seua obra musical, si bé no molt nombrosa, d'una intimitat i origina-
litat sorprenents, exempta de tota vulgaritat, acusa una mà d'extraordi-
nària destresa. Recordo que l'emgorat Mre. Toldrà, després d'una audició del

-gunes de les obres pianístiques de Maria, en ponderava meravellat la seva (8
alta distinció i perfecta factura. Avui ens ho demostrarà una vegada més,
l'audició que ens en donarà seguidament la nostra Sofia Ruche, qui amb
tècnica perfecta i amb sensibilitat d'artista autèntica, en fa una verita-
-ble creació. També hi col·laborarà la cantant Mercè Puntí, una bella esperança sortida de les
aules del nostre Centre.

Tots els mèrits ^{de Maria} esmentats en aquesta breu dissertació, tingueren el seu reconeixe-
-ment oficial, entre altres, en la concessió al nostre mestre, per part de l'Ajuntament de la nostra ciutat, i en ocasió solemne, de la ~~la~~ medalla [de plata]
al mèrit Artístic. Això s'esdevingué en gener de 1969 com a culminació d'una
tana continuada i eficaçíssima.

No voldria acabar aquestes mal girbades ~~ratlles~~ paraules, sense una "coda"
de caràcter molt íntim i emotiu: El primer record que guardo del mestre,
és de quan jo era un nen, i amb el meu pare anàvem tots els estius a passar
uns dies a Montserrat. Un d'aquells, ens hi trobarem amb un jove simpatiquíssim
de la primera volada, el violí a la ma i donant el braç a una velletera seca-
-llona, baixa d'estatura i de posat bondadosíssim: era la seva mare inse-
-parable. Ell havia anat a Montserrat per tal de donar ^{unes} ~~algunes~~ lliçons
de violí a alguns dels escolans del Monestir. Recordo que, en trobar-nos junts,
ho aprofitàrem per fer unes passejades per la muntanya, en les quals el meu
pare i Joan Maria, que tant l'admirava, fien a pleret parlant de música.
Jo, encara que no hi entenia gairebé res, els escoltava amb embadaliment.

Ara us diré quin és l'últim record que de la vida del Mestre guardo: ell ⁽⁹⁾ estava greument malalt en una clínica, on amb la meua esposa vaig visitar-lo uns dies abans de la seva mort. En el seu llit de dolor, i no podent articular gairebé cap mot, encara sembla que el veig somriure'ns amb aquella seva bonhomia i dolcesa característiques. Volia parlar i no podia; Què voldria dir-nos? Amb signes molt expressius demanà un paper i un llapis amb el qual escrigué uns mots il·legibles que la seva mateixa mà, que tantes hores de frufició ens havia fet passar, ens lliurà. L'emoció ens nuava la gorja a tots.....

Ara jo el veig encara entre nosaltres, amb el posat humil i bondadós, sense gota d'afectació. ^{irradiant amor} Guardem el seu record. No l'oblidem!

Lluís Me Millet

13 Abril de 1971

CONSERVATORIO SUPERIOR MUNICIPAL DE MUSICA
integrado en el
CONSERVATORIO SUPERIOR DE BARCELONA

CONCIERTO EXTRAORDINARIO DEDICADO A LA
MEMORIA DEL INSIGNE MAESTRO
JUAN MASSIA

Catedrático que fué del Conservatorio
en las asignaturas de Violín y Música de Cámara

con la colaboración de los artistas

LUIS M.ª MILLET

SOFIA PUCHE DE MENDLEWICZ

(Catedráticos del Conservatorio)

MERCEDES PUNTI

Lunes, 17 de mayo de 1971, a las 7.30 de la tarde

SALON CENTRAL DEL CONSERVATORIO

PROGRAMA-INVITACION

PROGRAMA

1.º Disertación a cargo del Maestro Luis M.ª Millet, con el tema:

La personalitat del Mestre Massià

2.º EL GORG NEGRE	Massià
RONDALLA	»
DANÇA CATALANA.	»
L'OCELL DE PEDRA	»
SCHERZO	»

Piano: *Sofia Puche de Mendlewicz*

P a u s a

3.º JOC.	Massià
AMOR MEU	»
RONDALLA.	»
L'ESQUIROL	»
AIRE DE NADAL	»

Mercedes Puntí, Soprano

Sofia Puche, Piano

4.º TRES PRELUDIS	Massià
LA ERMITA	
LIBELULA	
ARCAIC	

Piano

Joan Mamià

1

Se'm ha demostrat que unes paraules meres encapsulin aquest acte que celebrem en recordança d'un mestre preclar, el Conservatori Superior Mús. de Mús. celebra en record i exaltament d'una figura extraordinària ^{entramyable} tan íntimament relacionada amb ell desde 1944 fins an any abans de la seva mort esdevinguda en 1969, en el qual segurament per inggerència felicíssima del i clarivident del nostre llavors nostre Mestre Zamacois, fins fa pocs anys director activíssim del nostre Centre, ingressà en la càtedra de Música de Cambra, i desde 1959 a la mort de Francesc Bosta l'inoblidable Francesc Bosta, desenvolupa el + inicià el seu mestratge oficial de violí. Es sota aquests aspectes que avui l'honorem i el recordem especialment. Però jo a més, em referiré (i perdoneu-me que així sigui) al contacte personal, íntim (etc) tot el 1er paràgraf)

He qualificat a Mamià de figura extraordinària i entramyable, jo diria també "mestre per excel·lència, perquè en la nostra terra etc (2on paràgraf i amb la variant càtedra de Música de Cambra ja esmentada")

2on i 3er paràgraf pl 2. íntegres

Nascut en 1890, als 7 anys començà a iniciar-se en l'estudi del Solfeig i piano i poc temps després en l'estudi del violí, fent uns aures amb tal profit que ja en 30 de Novembre de 1902 es presentava per 1a vegada en públic al Teatre Principal de

(bonador)

Barcelona en un concert en el qual prengué també part la secció de nois 2 de l'Orfeó Català. El mateix any es trasllada a Brusselles per tal d'estudiar al Conservatori sota la direcció de Marchot. Les seves disposicions són tals i els seus avenços tan extraordinaris, que 4 anys més tard, quan ell en comptava només 16, obté en gran Premi Van Halle institut per aquell centre amb l'adhució més absoluta del públic que oient i del rigorosíssim jurat que presidia el gran mestre i pedagog F. A. Gevaert, el qual entusiàsmat ~~se~~ ^{pro} pronuncià aquestes paraules lapidàries: "aquest és un mestre".

Se retornà a Barcelona el 3 de Novembre de 1906 donà un concert dedicat als cantaires i nois de l'Orf. Català en el seu local de la Plaça de S. Just. executant, entre altres obres el "Concert" ~~de~~ ^{de} la "Romança en sol" de Beethoven, la "Xacoma" de Bach i "Gipsiti" de Paganini. "Revista Musical Catalana" ^{en} parlava amb els següents termes: "L'auditori ~~etc~~ (extraite Carbonell)".

Per després, tota la direcció de l'emprat Mre Lamote tota per 1ª vegada amb acompanyat d'una orquestra simfònica el Concert en mi Mre de Bach i els Concerts de Beethoven i Max Bruch, i fent costat al llavors ~~Joan Manén~~ ^{Joan Manén} per enènim ~~Joan Manén (que havia d'esdevenir aquest nostre gran compositor, tan in-~~ ^{justament} valorat a casa nostra) el Concert de 2 violins de Bach, col·laboració que ~~tin~~ ^{tin} ~~gué~~ ^{gué} ~~continuat~~ ^{algunes} ~~algunes~~ vegades en el transcurs del temps, la última de les qual fou en el Concert inaugural del Curs 1946-47 en el Palau de la Música (roct) ^{d'aquell} Catalana, comptant en la seva major part per obres simfòniques ~~del~~ ^{del} nostre gran compositor ~~tan~~ ^{tan} ~~infusament~~ ^{infusament} valorat a casa nostra i ~~tot~~ ^{tot} dirigit totalment per ell, en el qual

^{i bonados}
una vegada més, Marià fou el solista perfecte del Concert en sol menor de Max (3)
Bruch, i dels especimens violinístics d'antologia "Canço" i "Estudi" del propi Manén.

Després del primer del seu primer concert amb orquestra a la nostra ciutat als 16
anys d'edat, Marià toca cada vegada amb més èxit a Brussel·les, Anvers, Tournai, París
etc. En tot lloc és apreciat superlativament per la crítica amb unanimitat abso-
luta. D'aquests judicis n'extreurem no més una mostra: El que formulà Rudder en
"Le Guide Musical" de Brusselles. Deia així: "El recital de violí de Joan Marià
em ha donat ocasió d'apreciar el talent d'aquest jove artista, admirablement dotat.
Una personalitat simpàtica, interessant, tota gràcia i simplicitat s'afirma amb
una tècnica absolutament segura, que sembla que no li costi cap esforç, i li
permet executar sense dificultat les audàcies d'un Paganini. A més, un so de bella
qualitat, un arquet "sofle", un acabat remarcable i una delicadesa de dicció per-
fecta".

Després de diversos anys passats a París té el primer contacte amb el "Palau de la Música
Catalana" a Barcelona, en Novembre de 1911, cridat per l'Orfeó Català com a sol-
lista col·laborador dels històrics Festivals Bach al costat del sr. Albert Schweitzer a l'orque-
(aquesta gran figura polifacètica que una amistat tan entraanyable contrau amb el meu pare i
fou durant temps organista habitual en les audicions Bach de l'Orfeó Català) la referi-
da entitat)

Inaugurant el "Palau de la Música Catalana", sala de concerts de l'Orfeó
Català, el nom de Joan Marià no podia faltar en les audicions organitzades per
l'entitat. En el mes de Novembre de 1911 etc (tot el paràgraf) etc.

(Donador)

Des d'aquell temps l'amistat i col·laboració moral s'efectua amb l'obra de l'Orfeo⁹
amb la seva sala de concerts, seu constant. En referència a aquesta, al menys una cinquan-
tena de dates ho confirmarien.

El sr Schweitzer quedà tan agraçosament sorprès de l'art de Mamià, que volgué fer
un concert especial amb la seva col·laboració exclusiva.

No vull passar per alt etc (lleugerament modificat en 25^è aniversari meu) (paràgraf
sencer) afegir: des dels primers moments que vaig ésser nomenat de la meua referida
actuació. D'això en tinc testimoni escrit emocionant. Però, a més, con de manera
continuada, l'ègida de Mamià i efectiva l'ègida de Mamià estigué fins la seva mort
al costat nostre; ja sigui en parlaments commemoratius (recordem-ne un de memorable so-
bre la personalitat de Lluís Millet), ja en col·laboracions directes com a violinista, a compa-
nyat per la seva distingida esposa i habitual cooperadora, ja formant part o presidint jurats, per-
què (ja havem dit que) Mamià era un músic complet, i el seu criteri se recte i segur cons-
tituïa la més alta garantia.

No em se estar (pl 7, segon p^a 1er paràgraf íntegre)
hagi referit

Perdoneu-me aquestes digressions que no em sapria estar d'aquestes digressions de
caràcter personal. Més encara com m'hauria d'extendre en l'importantíssima col·labo-
ració amb Blanca Selva (la intèrpret més extraordinària que jo he oït de les Sonates de
Beethoven), que cristalitza amb la contracta amb la Casa Colúmbier per tal d'en-
registra-^{en} totes les Sonates clàssiques i modernes per a piano i violí, la qual per

(borrador)

(5)
malaltia de la cèlebre pianista no pogué portar-hi íntegrament a terme, quedant únicament gravades la "Primavera" de Beethoven i la Sonata de César Franck. També col·laboracions circumstancials amb Ricard Viñes, ^{amb} el notabilíssim director Igor Markevitch (a l'ocasió memorable del Concert de Brahms) etc, etc. No podem oblidar tampoc l'actiuíssima campanya realitzada amb la seva esposa, la notable pianista Maria Carbonell, dedicada a un completíssim repertori de sonates clàssiques, romàntiques i modernes, en el transcurs de la dècada 1943 a 1953. I tantes i tantes altres actuacions.

Pero tan important com la seva tasca de concertista és (ja ho havem apuntat abans) la seva tasca pedagògica. Des del seu retorn de París, s'hi dedicà tant com la seva labor de concertista permetia, i la seva fama en aquest sentit cresqué tant i tant, que en 1929 li va ésser oferta la Catedra Superior de Virtuosisme del Violí al Conservatori de Lausanne, importantíssim càrrec que el nostre gran mestre no va creure convenient acceptar per amor a la seva terra natal. Per no deixar orfe dels seus serveis inestimables la seva terra natal. I la seva vocació i ^{resultat} eficàcia docents foren tals, que desde l'any 1963 bé podem dir que es consagra [quasi] totalment a l'ensenyament amb l'eficàcia absoluta de la que tots en som testimonis. No en va, ja molt abans, en 1952, és fundada l'"Associació de deixebles i amics de Maria Carbonell i Joan Massià", testimoni inqüestionable d'aquesta ^{adhesió} eficàcia i simpatia que despertaren aquestes dues ànimes ajuntades en la vida i en l'art la força de l'art. Tanexa a la mateixa sorgeix l'Orquestra de Cambra sota la seva direcció en la qual molts dels nostres joves instrumentistes són entrenats eficaçment en l'art del conjunt.

Com a nota important destaquem fins a significatius el pano.
- rama de la música contemporània

Paràgraf. — "Vull consignar — en lloc de ho ha posat, ho posà (afegint) i així — la ~~tasca~~ impropia tasca docent desenvolupada pel Mestre Mamià en aquest nostre Centre està ~~viva~~ ^{latent} fresca encara. tots en tenim una consciència viva i no cal analitzar-la. Diem però que ell la seva personalitat ha donat un veritable caràcter a les seves càtedres, senyalant especialment amb vertadera empremta les ponibilitats de la de Música de Càmera institució per 1ª vegada entre nosaltres.

2on paràgraf pl 7 fins a "destro". Ens ho demostrà una vegada ^{de nou} en Recordo que l'enyorat l'he Toldrà després de l'audició d'algunes de les obres pianístiques ^{de nou} ponderava meravellat la seva alta ~~en~~ distinció singular i perfecte factura. Avui ens ho demostrà una vegada ^{més} l'audició que ens en donarà Sofia Puche amb la nostra Sofia Puche ~~amb~~ seguidament la nostra Sofia Puche, que amb la seva tècnica perfecta i amb la sensibilitat d'a de veritable artística en fa una autèntica creació de veritable artista en fa una autèntica creació.

(atribuïda a honors)

No voldria acabar aquestes malgirbades paraules sense una "coda" de caràcter íntim i molt íntim i enrotiu: El primer record que guardo del Mestre, és de quan jo era un nen i amb el meu pare anàvem ^{un pèl puguem} tots els estius a passar uns dies a Montserrat. Un d'aquells ens hi trobarem amb un jove de la 1ª volada, el violí a la ma i fent donant el braç a una velleita sicallona, baixa d'estatura i ~~simpla~~ i de posat bondadoso.

Mamà
(Pel Treball Ensolà)

N. 1890 a 7 anys Comença estudi música (S. i P) a 11 anys el violí

1902 a Brussel·les amb Marchot. 16 anys: Premi Van Hal: tribunal presidit per Cevaert
significa dir "aquest és un mestre"

3 Nov 1906: Concert Orfeo (Cantaires) (Hogu donat per Carbonell)

30 " 1906: " amb Lamote-Martin - Carbonell fa un altre esment
etc (notes meves)

Contracte amb Colúmbia per enregistrar totes les Sonates de Beethoven clàssiques
i modernes (C. F. ^{Nomes} Fumck: "Primavera" de Beethoven)

1929: Li és oferta càtedra virtuosisme Conservatori Lausanne

1944: Caldrà nostre Conservatori — 1946: Concert amb Martin: inauguració curs Palau.

1952: associació

1959 Prof violí

Creu francesa

1964: Hindemith mort, no pot dirigir orquestra

1969: ^{pena} Medalla de plata al mèrit artístic

1943 a 53: Labor de sonates amb la seva esposa

a partir 1963: exclusivament ensenyança.